

Årsmelding Fet historielag 2025

Årsmeldingen dekker perioden fra årsmøtet 12. mars 2025 til årsmøtet 11. mars 2026.

På årsmøtet i 2025 ble følgende valg foretatt:

Leder:	Liv Aas Halse (gjenvolgt for ett år)
Nestleder:	Trine Hanestad Bye (ikke på valg)
Sekretær:	Anna Kristine Jahr Røine (ikke på valg)
Kasserer:	Erik Nafstad (gjenvolgt for ett år)
Styremedlem:	Arvid Østnes (gjenvolgt for to år)
Styremedlem:	Bente Arnesen (ikke på valg)
Styremedlem:	Steinar Gynnild (valgt for to år)
Revisor:	Irene Skovli (gjenvolgt for to år) Jostein Magnussen (ikke på valg)
Fotohistorisk utvalg:	Trine Hanestad Bye (oppnevnt av styret) Steinar Gynnild Rolf Lein
Slektshistorisk utvalg:	Grete Østreng
Fest- og kaffekomite:	May-Helen og Ingar Aamodt (gjenvolgt for to år) Solfrid Stensbye (ikke på valg)
Valgkomite:	Grete Østreng (til 2028) Dagfinn Sundsbø (til 2027) Solfrid Stensbye (til 2026)

Styrets arbeid

Det er siden fjorårets årsmøte avholdt

8 styremøter i 2025 med 66 saker

2 styremøte i 2026 med 12 saker pluss et styremøte i mars med forberedelse til årsmøtet.

Det ble arrangert juleavslutning for styrets medlemmer samt gode hjelpere, til sammen 16 personer, på Gamle Rosenberg 17. desember. Dette var også en markering av utgivelse av fotobok og utarbeidelse av nye hjemmesider.

Lagets arbeid

Fet historielag har også i 2025 hatt stor aktivitet. Det er ved årsskiftet registrert nesten 2.000 tekstede bilder i det digitale fotoalbumet. Det nedlegges et godt arbeid i

lokalhistorisk arkiv. Det inviteres til temamøter en gang i måneden vår og høst, og det er jevnlig møter i slektsforskningsgruppa. Det er hyppige oppdateringer på historielagets facebook-sider og nettsider. Styrets medlemmer deltar også på møter/seminar i regi av andre. Historielaget har egen stand på Skauendagen.

Fet historielag hadde 148 medlemmer ved utgangen av 2025. Av disse er 3 æresmedlemmer. Dette er Kari Westbye, Gudmund Aas og Vidar Amudsen. Laget fikk flere nye medlemmer i 2025.

Fotoboka

Arbeidet med Fotoboka startet med en idemyldring i styret i juni 2023. Videre arbeid mot konkretisering av rammer og utvelgelse av kapitler ble vedtatt av styret etter forslag fra fotogruppa, (Steinar Gynnild, Tore Skaarer og Trine Hanestad Bye, etter årsmøtet i 2025 også Rolf Lein).

Utvelgelse av bilder og skriving ble gjort av Liv Halse, Anna Kristine Jahr Røine, Arvid Østnes og Trine Hanestad Bye, i nært samarbeid med Steinar Gynnild. Stort arbeid med bl.a. rekkefølge, sideoppsett osv. og kontakt og forhandlinger med trykkeriet ble gjort av Steinar Gynnild.

Boka ble trykt i et opplag på 500, og ble lansert på Skauendagen 2025. Ved nyttår er det ca. 56 bøker igjen av opplaget. Salget har skjedd gjennom nettverk, historielagets møter og gjennom butikker som har fått en liten provisjon av salget.

Digitalt fotoalbum

I løpet av året har det vært en tilvekst av bilder på ca. 500, og totalt var det ca. 1900 bilder. Tilveksten har vært mindre enn tidligere år, noe som i hovedsak skyldes at tid og krefter ble brukt på fotoboka.

Som før har medlemmene i styret vært viktige i innsamling og skriving av tekster. I større grad har vi imidlertid gått over til at de som gir bilder også skriver tekst til bildene. Det har vist seg å være en effektiv og arbeidsbesparende arbeidsmåte, der sluttbehandlingen av tekstene skjer i samarbeid med folk fra historielaget. Det er i hovedsak Steinar Gynnild som har arbeidet med bearbeiding av bilder og tekster. Rolf Lein kommet inn som en fin ressurs med kunnskaper og programvare for å behandle «vanskelige» bilder.

Vi har egnet lokale i Fetsund kommunehus og tilstrekkelig med utstyr i form av PC, skanner og programvare for å løse oppgaven. Vi har en enkel versjon av Photoshop, Elements, som egner seg for det meste av det vi gjør, men arbeidet ville blitt lettere med en fullversjon. Til registrering av metadata, tekster og informasjon i bildene, bruker vi Picture Information Extractor (PIE), og til publisering iGalerie. Vi leier serverplass hos Shed49.no, en tjeneste som har fungert godt og med få uregelmessigheter.

Slektsforskningsgruppa

Slektsgruppa har i 2025 hatt 9 møter pluss sommeravslutning ved Tangen nedenfor Østanes. Vanlig møtested er Gamle Rosenberg i Fetsund. Det er en fast kjerne som møtes og disse personene jobber med egne prosjekter. Samtidig hjelper de nye som kommer innom for å få litt bistand. Alle lærer av hverandre. I løpet av året har det kommet flere henvendelser om hjelp i søken etter slekt eller tyding av tekst. Det er ekstra moro når vi kan hjelpe til å finne svar på slektsgåter.

Den Kulturelle Skolesekken ved Bruahuset 13. 15. og 16. mai 2025

Grete Østreng var ansvarlig for gruppeoppgaver basert på utskrifter fra folketelling 1865 for et utvalg husmannsplasser under Gansbruket. Oppgavene gikk ut på at elevene skal prøve å komme frem til de forskjellige rollene til medlemmene i husholdningen utfra tittelen de er nevnt med i tellingen.

Trine Hanestad Bye orienterte om kjøkkenets forskjellige redskaper og oppgaver, f.eks. fyring i komfyren med bakstevet. Dette var den sentrale energikilden i husmannsplassen.

Liv Aas Halse, Trond Edvartsen og Erik Nafstad sto for utendørsaktiviteter på en husmannsplass med vannbæring med bøtter og vassåk, klesvask i balje med vaskebrett og tørking av klær på snor. Stabling av ved og bæring i vedfang til husets bruk hørte også med.

Arvid Østnes viste fram materialer og arbeidsmetoder for hjemmesysler på en husmannsplass under Gansbruket, bl.a. snekring av små finéresker til oppbevaring av piller og drops og andre småting. Dette var esker som brukseieren betalte for pr. stykk og materialene kom fra sagbruket. Det ble også vist reparasjonsmåter for beksømstøvler og karding av ull.

Nye hjemmesider

Fet historielag har tidligere hatt hjemmesider gjennom Klubinfo, men da det ble kjent at disse sidene ville bli tatt ned ved årsskiftet, besluttet styret å opprette nye sider gjennom Styreweb. Mye arbeid ble gjort av enkeltpersoner i historielaget i samarbeid med konsulenter i Styreweb. De nye sidene ble lansert i desember 2025 og finnes på www.fethistorielag.no.

Stedsnavnregistrering

Fet historielag har søkt og fått midler til å gjennomføre et stedsnavnregistreringsprosjekt i regi av Norsk språkråd. Historielaget har ved årsskiftet registrert 1.200 lokale stedsnavn som ikke står på offisielle kart. Navnene framskaffes gjennom gamle nedtegninger, fra et navneprosjekt på slutten av 90-tallet, samt intervju med informanter fra store deler av gamle Fet kommune.

Henning Ringsby er ansvarlig for intervjuene og for registreringen i det aktuelle programmet. Styringsgruppa består av Anna Kristine Jahr Røine, Erik Nafstad og Arvid Østnes.

Det er mulig for alle å gå inn på nettet og sjekke registreringene. Her er linken: [Forskning](#)
Skriv *lillestrøm* i feltet for kommune og scroll inn på den delen av kommunen du vil se.

Arbeidet vil bli avsluttet sommeren 2026.

Fet lokalhistoriske arkiv

Fet lokalhistoriske arkiv starta opp i 1997 og eies fra 2019 av Fet historielag. Arkivet skal samle inn og bevare materiale av lokalhistorisk verdi med tilknytning til Fet. Vi tar imot fra privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Rundt 150 hyllemetere er trygt plassert i kjelleren i Fet tidligere rådhus hvor vi har en leieavtale som løper ut august 2028. Vi betaler ikke leie til Lillestrøm kommune.

Arkivets styre består av Bente Arnesen (leder), Arvid Østnes og Anna Kristine Jahr Røine (nestleder).

I det natur- og lokalhistoriske tidsskriftet Årringen har vi en fast omtale av stoff fra arkivet. Vi bruker arkivmateriale til formidling av lokalhistorien, i Skytilen (medlemsbladet til Romerike historielag), på historielagets temamøter og via historielagets facebook- og hjemmeside.

I 2019 mottok historielaget en gave fra oldebarnet til Køla-Pålsen. Hans Arnt Hartvig Paulsen eide Nerdrumsbruket og Nordre Nerdrum rundt forrige århundreskifte. Historielaget avtalte med Pålsetunet, som ligger der Nordre Nerdrum var, at fotografier, møbler og kontorutstyr etter Køla-Pålsen kan oppbevares på dagsenteret der. Øvrige gjenstandene, fotografiene og dokumentene oppbevares i arkivet.

Vi mottar stadig nytt arkivmaterieell som registreres inn i arkivet. Vi låner ikke ut, men det er anledning til å komme og lese og ta kopier. I 2025 har vi fortsatt arbeidet med å skifte til nye syrefrie bokser, det betyr at vi håndterer alt arkivmaterieell vi har. Vi prøver å samle materiale med en viss tilhørighet f.eks. sang og musikk for seg, idrett og mosjon og vannverk.

Styret deltar i «Nettverket for privatarkiver» som Museene i Akershus (MiA) organiserer. Det er halvårlege møter med erfaringsutveksling mellom lokalarkivene og med aktuelt nytt fra MiA.

Vi er tre frivillige som arbeider i arkivet hver mandag formiddag, Bente Arnesen, Anna Kristine Jahr Røine og Edel Aavik.

I 2025 har vi brukt nær kr. 17 000 på arkivet, det er omtrent det samme som i 2024. Det aller meste av kostnadene er til nye syrefrie bokser. Arkivet har ikke egen konto. Både drift og regnskap for arkivet tas jevnlig opp på styremøter i historielaget. Kr 10 000 av våre midler er øremerka til digitalisering av lydopptakene etter Alf Erik Jahr. De står på historielagets konto.

Bruahuset

Bruahuset framstår i god stand utvendig. Det ble ryddet vekk noen trær og annen vegetasjon rundt huset i år. Planlagt maling av huset innvendig måtte utestå til neste år. Huset ble som tidligere år benyttet til den kulturelle skolesekken. Laget mottok en kiste og en gammel skomakersymaskin, disse gjenstandene er plassert i Bruahuset.

Temamøter

9. april på Herredshuset

Roger Pihl snakket om fotografiet som forandret verden.

7. mai

Vårtur til «Triumfbuen» på Roven. Per Olav Ulstad og Ole William Guttersrud ga utfyllende informasjon til historiefortellingen om taubanen fra Sandtaket på Holtermoen ned til jernbanesporet.

9. mai på Herredshuset

Fellesarrangement med biblioteket. Trude Teige fortalte om sine spennende og uventede oppdagelser forut for sine historiske romaner.

11. juni Dalen kirke

Dalen kirke. Musikk, historier, bilder og informasjon om utvandring til Amerika i anledning 200 års jubileum for norske utvandring til Amerika. Organist Jo Coldicott Dalene spilte flere melodier på det gamle tråorgelet som brødrene Foss fikk sendt hjem fra Amerika.

10. september på Herredshuset

Presentasjon av Fet historielags nye fotobok: Fotografiene forteller. Livet i Fet de siste 150 år. Medlemmene i styret fortalte historier knyttet til noen av bildene.

8. oktober på Herredshuset

Utvandringen til Amerika. Fortellinger om noen som dro fra Fet til Amerika. Steinar Gynnild fortalte litt generelt om utvandringsperioden til Amerika og Arvid Østnes fortalte om Foss-familien. Trine Hanestad Bye leste historier fra brev hennes gradtante mottok fra sin da 19/20 år gamle bror.

25. november på Herredshuset

Fellesarrangement med biblioteket i Fet der Lise Sæther snakket om Inger Gulbrandsen fra Sørumsund.

10. desember på Herredshuset
Ellen Lerberg snakket om gamle julekort

11. februar
Kulturstiftelsen Visyn viste film nr. 2 i den historiske serien om de tidligere kommunene
Sørum, Fet og Skedsmo, nå Lillestrøm kommune. Filmen dekker perioden 1814 til 1905.

Februar 2026
Anna Kristine Jahr Røine
sekretær